

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Lapin liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto alueellisen matkailijaveron toteuttamiseen.

Lapin liitto pitää matkailijaveroa erittäin tarpeellisena ja kannattaa sen käyttöönottoa. Lapissa matkailu on kasvanut voimakkaasti koronapandemian jälkeen. Vuonna 2025 Lapin yöpymisten määrä tulee olemaan arviolta noin 5,5 miljoonaa (v. 2024 luku oli 5,1 milj.) ja suurin osa yöpymisistä on kansainvälisiä. Matkailun nopea kasvu aiheuttaa hieman yli 176 000 asukkaan Lapissa monia haasteita. Matkailu kuluttaa infrastruktuuria ja reitistöjä sekä asettaa haasteita palvelutasolle, turvallisuudelle ja matkailijamäärien hallinnalle. Kuntien peruspalvelut kuten esimerkiksi joukkoliikenne tai jätehuolto kuormittuvat matkailun vaikutuksesta. Haasteiden ratkaiseminen on edellytys sille, että matkailu kehittyy kestävästi ja säilyttää paikallisten asukkaiden sosiaalisen hyväksynnän.

Matkailijavero on ollut jo pitkään maailmalla laajasti käytetty ja hyväksytty toimintamalli, jolla matkailualueet ja -kunnat ovat keränneet resursseja paikallisten, matkailun aiheuttamien haasteiden hallintaan. Myös matkailijat ovat nykyään hyvin tiedostavia matkailun negatiivisista vaikutuksista ja kokevat yleensä matkailijaveron hyväksyttävänä mahdollisuutena tukea matkakohteen kestävyyttä ja paikallisyhteisöä.

Matkailijaveron toteuttamisessa olennaista on, että matkailijaveron määrä on maltillinen ja sen tuotto käytetään paikallisesti tukemaan ko. matkakohteen/kunnan kestävästä kehitystä. Suomessa verotuotot ovat yleiskatteellisia, joten matkailijaveron käyttöönotto vaatii lakiuudistusta. Verotuoton tulee kohdentua täysimääräisesti sille alueelle, josta se kerätään. Tämä on ehdoton edellytys matkailijaveron käyttöönotolle.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Matkailijavero ei saa vääristää kilpailua, minkä vuoksi se tulisi ulottaa koskemaan kaikenlaista majoitusta mkl. lyhyt vuokraus. Matkailijaveron käyttöönotto ei saa johtaa siihen, että valtion rahoitus kunnille vastaavasti vähenee. Matkailijavero ei saa olla säästötoimenpide valtion rahoitukseen, vaan sen rooli on nimenomaan kompensoida kunnissa matkailun paikallisesti aiheuttamia vaikutuksia ja turvata kestävä matkailun kehittämistä. Siksi matkailijaveron tuotto on voitava hyödyntää siinä kunnassa, missä se on kerätty.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Matkailijaveron kokeilu olisi perusteltua siksi, että sen käytännön toteutuksesta saadaan tietoa ja sen myötä voidaan valita parhaat toimintatavat. Useat kunnat Lapissa ovat ilmoittaneet halukkuudestaan osallistua kokeiluun.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijavero otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Matkailijaveron päätavoite on turvata matkailun kasvua kestävästi ja tavalla, joka lunastaa paikallisväestön sosiaalisen hyväksynnän. Lapin alueella matkailijaverolla on paljon käyttökohteita. Matkailu aiheuttaa kunnille haasteita ja lisäkustannuksia monella osa-alueella: infrastruktuuri, huolto ja ylläpito, jätehuolto, joukkoliikenne, turvallisuuteen liittyvät asiat, ruuhkautuminen, opiskelija- ja vuokra-asuntojen riittävyys jne. Matkailijavero tarjoaisi kunnille paremmat mahdollisuudet ratkaista näitä paikallisia ongelmia. Esimerkiksi panostaminen reittien kehittämiseen auttaa suuntaamaan matkailua toivotulla tavalla, mikä parantaa pitkällä tähtäimellä paikallisväestön viihtyvyyttä, mutta myös matkailun toimintaedellytyksiä.

Mitä kestävä matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Kestävällä matkailulla tarkoitetaan matkailua, joka huomioi ekologiset, sosiaaliset, kulttuuriset ja taloudelliset tekijät sekä kehittää matkailua tavalla, joka ei vaaranna tai aiheuta haittaa matkakohteelle nyt tai tulevaisuudessa.

Matkailijaverolla voidaan kompensoida matkailun negatiivisia vaikutuksia ja yhteensovittaa paikallisväestön ja matkailun tarpeita kestävällä ja vastuullisella tavalla. Paikallisväestön viihtyvyys ja matkailun sosiaalinen hyväksyntä kasvaa, kun matkailusta jää verotuloa paikallistalouteen ja asukkaat kokevat, että he pystyvät vaikuttamaan matkailun kehittämiseen kunnallisen päätöksenteon kautta.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Kuntien tulisi voida itse päättää matkailijaveron suuruudesta, mutta kansallisesti voitaisiin määritellä maksimitaso. Kokeilun kautta saataisiin tähän hyviä evästyksiä.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Matkailijaveron tulisi kohdentua kaikkiin majoituksen muotoihin mkl. lyhyt vuokraus. Matkailijavero ei saa vääristää kilpailua ja siksi sen tulee kohdentua sekä rekisteröityyn että rekisteröimättömään majoitukseen mkl. lyhyt vuokraus. Lisäksi tasapuolisuuden vuoksi matkailuveron tulisi koskea kotimaista ja ulkomaista kysyntää. Kokeilun kautta voitaisiin arvioida mahdollisuutta erottaa työmatkailu matkailijaveron piiristä.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Kyllä, kuntien tulisi voida itse päättää matkailijaveron käyttöönotosta. Tämä malli huomioisi sen, että matkailun kehitystaso on erilainen eri kunnissa. Kuntien tulisi saada myös itse päättää matkailijaveron suuruudesta, mutta sen maksimitaso olisi hyvä määritellä kansallisesti. Siten matkailijavero säilyisi kohtuullisena, eikä vaarantaisi Suomen kansainvälisen matkailun kilpailukykyä. Tasoa määriteltäessä on huomioitava, että Suomen hintataso ja matkailuliiketoiminnan verotus Suomessa on jo nykyisellään erittäin korkea.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Ei, vaan matkailijaveron tulisi olla voimassa koko kunnan alueella. Mikäli sitä sovellettaisiin vain jossain kunnan osissa, se johtaisi liian pirstaloituneeseen ja sekavaan tilanteeseen. Lisäksi on huomattava, että matkailukysyntää ja -investointeja kohdentuu nykyään entistä enemmän myös matkailukeskusten ja kuntakeskusten ulkopuolelle.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Ei, vaan matkailijaveron tulisi olla voimassa koko vuoden ajan, mikäli kunta on päättänyt ottaa sen käyttöön. Matkailijaveron tuotoilla kunta voi parantaa edellytyksiä ympärivuotisen matkailun kehitykselle, mutta matkailijavero itsessään ei sovellu tällaiseksi ohjauskeinoksi. Matkailusesongit voivat olla erilaiset eri kunnissa, joten veron kerääminen vain sesonkiaikoina johtaisi liian sekavaan tilanteeseen. Matkailijoilla olisi hankala ennakoida matkan todellisia kustannuksia. Matkailijoiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta matkailijaveron tulee kohdistua tasapuolisesti kaikkiin yöpymisiin vuodenajasta riippumatta. Myös matkailun kehittämisen kannalta on tärkeää, että matkailijavero on käytössä ympäri vuoden.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.

Kuntien tulee voida itse päättää matkailijaveron käyttöönotosta ja veron määrästä kuitenkin siten, että valtio määrittää veron maksimitason. Matkailijaveron tulee kohdentua kaikentyyppiseen majoitukseen. Sitä ei tule pirstoa kunnan sisällä alueellisesti, eikä sesonkien mukaan. Kunnilla tulee olla täydet oikeudet itsenäisesti päättää siitä, mihin kestävä matkailua tukevaan toimintaan tai infrastruktuuriin matkailijaveron tuottoa käytetään. Veron kohdentumiseen olisi hyvä määritellä seurantamekanismi, esim. raportointi siitä, miten verotuotto on kunnassa käytetty.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Kunnilla tulisi olla laajat mahdollisuudet päättää verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Matkailijaveron kerääminen tulisi toteuttaa tavalla, joka olisi majoituksen tarjoajille mahdollisimman helppo, eikä aiheuta kohtuuttomia kustannuksia. Kokeilu voidaan toteuttaa pikaisella aikataululla, mutta laajamittaiselle käyttöönotolle pitäisi antaa riittävä siirtymäaika, jotta esim. matkanjärjestäjäkaupassa ehditään sopeutua muutokseen. Matkanjärjestäjäkauppa tehdään usein 1–2 vuotta etukäteen.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Matkailu on merkittävä elinkeino kaikissa Lapin 21 kunnassa. Joissakin kunnissa matkailun osuus kaikkien toimialojen liikevaihdosta on jopa yli 50 %. Matkailun työllisyysvaikutukset ovat huomattavat. Lisäksi matkailu tuo harvan asutuksen alueella tärkeää elinvoimaa ja verotuloja sekä ylläpitää palvelutasoa myös paikallisväestön tarpeisiin.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Lapissa matkailijaveron käyttöönotto ei todennäköisesti vähentäisi matkailukysyntää, mikäli matkailijavero toteutetaan maltillisen tasoisena ja samalla tavalla kuin Euroopan muilla matkailualueilla. Matkailun hyväksyttävyyden kannalta paikallisyhteisön hyödyksi jäävällä matkailijaverolla saattaisi olla jopa positiivinen vaikutus tiedostavien matkailijoiden joukossa. Myös kansainväliset tutkimukset osoittavat, että matkailijaverolla ei ole ollut matkailukysyntää vähentävää vaikutusta, vrt. Barcelona.

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Matkailijavero lisäisi matkakohteen paikallisyhteisön sosiaalista hyväksyntää erityisesti alueilla, jossa matkailijavolyymit ovat suuret. Matkailijaveron tuottoja voitaisiin hyödyntää matkailun negatiivisten vaikutusten kompensointiin, mikä lisäisi hallinnan tunnetta. Nykyisin kunnissa on jo käytössä erilaisia vapaaehtoisia maksuja, kuten latumaksut. Niiden ei kuitenkaan ole todettu kattavan riittävässä määrin kasvavien matkailijamäärien aiheuttamaa kustannuspainetta.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Emme näe tällä asialla mitään merkitystä.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

Suomessa matkailuun kohdistuva verorasitus on jo tällä hetkellä suuri. Matkailijavero on kuitenkin ns. läpikulkuvero, jonka maksaa matkailija, ei yritys. Kannatamme matkailijaveron käyttöönottoa

myös siksi, että sen ei ole todettu juurikaan vähentävän matkailukysyntää muissa eurooppalaisissa matkailukohteissa.

Kunnat kokevat tällä hetkellä, että kasvava matkailu ei hyödytä riittävästi paikallistaloutta, mutta aiheuttaa paljon julkisen puolen kustannuksia. Olennaista on saada tätä matkailutuottoa suunnattua paremmin kuntatasolle näiden kustannusten hallintaan. Matkailijaveron on tähän kansainvälisesti laajasti käytössä oleva malli, mutta kokeiluvaiheen kautta voitaisiin arvioida myös muita malleja, joilla kuntien ja valtion välinen verotuotto jakautuisi oikeudenmukaisemmin.

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

-

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

-

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Lapin liiton lausunto matkailijaveron toteuttamisesta, 23.1.2026.pdf](#)

Takkula Hannu
Lapin liitto

Luiro Satu
Lapin liitto